

Πολυγραφότατος και ιδιαίτερα αγαπητός στη χώρα μας, την οποία επισκέπτεται συχνά, παρακολουθεί στενά της εξελίξεις στην Ελλάδα. Εξαπολύει μύδρους κατά της ΕΕ, θεωρεί ότι το ελληνικό πολιτικό σύστημα είναι διεφθαρμένο και χρεοκοπημένο, και παρόλο που στηρίζει τον ΣΥΡΙΖΑ, λέει κάτι που ελάχιστα προς το παρόν τολμούν να πουν: «Βγείτε από το ευρώ, για να σωθείτε».

Έχετε πει ότι η Ευρώπη καταρρέει οικονομικά και πως η Ελλάδα θα πρέπει να γυρίσει στη δραχμή. Επιμένετε σε αυτή την άποψη; – καθώς είναι μια δύσκολη απόφαση. Μπορεί να επιβιώσει η χώρα χωρίς να υπάρχουν αντίστοιχες κινήσεις και σε άλλες ευρωπαϊκές χώρες;

Αν η Ελλάδα θέλει να απελευθερωθεί από τα δεσμά της τρόικας, δεν έχει άλλη επιλογή από το να επιστρέψει στο δικό της νόμισμα. Δεν θα είναι χειρότερα απ' όσο είναι τώρα. Για την ακρίβεια, θα είναι καλύτερα, γιατί θα επιστρέψει στην πραγματικότητα και θα απεξαρτηθεί από ένα νόμισμα επί του οποίου οι χώρες της ευρωπαϊκής περιφέρειας δεν έχουν κανέναν έλεγχο. Είναι πολλές οι ανατολικοευρωπαϊκές χώρες που διατήρησαν το νόμισμά τους και σήμερα βρίσκονται σε καλύτερη κατάσταση απ' ό,τι η Ελλάδα, η Ισπανία, η Ιρλανδία και η Ιταλία.

Η κρίση προκλήθηκε από το τραπεζικό σύστημα, το οποίο υποστηρίχτηκε από τον σκληρό πυρήνα της ΕΕ, και τα σημερινά δεδομένα δεν δείχνουν να υπάρχει η πρόθεση για δομικές μεταρρυθμίσεις που θα αποκαταστήσουν τις δυσλειτουργίες αυτού του συστήματος. Έτσι, οι μικρότερες χώρες υποφέρουν. Δεν θα ήταν λοιπόν καλύτερα να βγείτε από τον υπόνομο και να κολυμπήσετε σε καθαρότερα νερά;

Πέρυσι, πριν από τις εκλογές, όταν είχατε έρθει στην Ελλάδα, είχατε μιλήσει θετικά για τον ΣΥΡΙΖΑ ως φορέα αλλαγής και αντίστασης στη «μερκελιανή λογική». Μπορεί όμως να γίνει κάτι τέτοιο εντός του ευρώ και εντός αυτής της ολοκλη-

ρωτικής ΕΕ; Πώς θα πρέπει να προετοιμάσει τον λαό ο ΣΥΡΙΖΑ, δεδομένου ότι έχει πλέον δυναμική εξουσίας;

Υποστηρίζω τον ΣΥΡΙΖΑ. Είναι το πιο σημαντικό βήμα για τη αριστερά στην Ευρώπη. Κάποιοι μπορεί να διαφωνούν σε επίπεδο τακτικής, αλλά γενικά η στρατηγική επιδίωξη ήταν να ενώσει όλες τις προοδευτικές δυνάμεις της χώρας ενάντια σε ένα διεφθαρμένο «ακραίο κέντρο». Νομίζω ότι έχει φτάσει πλέον η στιγμή να προχωρήσει μπροστά με ένα πολιτικό και οικονομικό πρόγραμμα για να πείσει τους Έλληνες ότι μια αυταρχική Ευρωπαϊκή Ένωση στραγγαλίζει τη χώρα με τη βοήθεια των τοπικών συνεργατών της. Η εικόνα στο Κοινοβούλιο πριν από μερικές ημέρες ήταν ντροπιαστική. Οι ηγέτες του «ακραίου κέντρου», όπως αποκαλώ την τρικομματική κυβέρνηση, προσπαθούσαν να πείσουν τους βουλευτές να υπερψηφίσουν ένα έγγραφο το οποίο κανείς από αυτούς δεν είχε χρόνο να διαβάσει. Και αυτό το αποκαλούν δημοκρατία.

Δεν βλέπω να έχει πολύ μέλλον αυτή η κυβέρνηση. Και σε αυτές τις συνθήκες η Δημοκρατική Αριστερά απουσιάζει. Δεν έχει καν τη δύναμη να καταψηφίσει τα μέτρα-τιμωρία που επιβάλλονται στον ελληνικό λαό. Πιστεύω ότι θα πληρώσουν το τίμημα για την υποστήριξή τους αυτή στο δίδυμο ΠΑΣΟΚ-ΝΔ.

Ο ΣΥΡΙΖΑ έχει στις τάξεις του μερικούς από τους καλύτερους Έλληνες οικονομολόγους. Έχουν ήδη επισκεφθεί χώρες της Νότιας Αμερικής, οι οποίες έδειξαν ότι η αλλαγή είναι δυνατή. Τώρα χρειάζονται ένα μανιφέστο που να τα εξηγεί όλα αυτά στους Έλληνες, και χρειάζεται θάρρος για να το υποστηρίξουν και να το εφαρμόσουν.

Προτρέπετε τους λαούς και τις πολιτικές ηγεσίες να κοινωνικοποιήσουν τα μέσα παραγωγής. Αυτό οδηγεί στη σύγκρουση. Η αριστερή πρωτοπορία σήμερα, και αναφέρομαι σε λαό και ηγέτες, είναι ψυχολογικά –και θέλω να επιμείνω στη λέξη ψυχολογικά– έτοιμη για μια τέτοια σύγκρουση;

Ακριβώς τα ίδια επιχειρήματα χρησιμοποιούσε η δεξιά στη Βενεζουέλα, τη Βολιβία και την Αργεντινή. Η ελληνική αριστερά υπέφερε πολύ και κληρονόμησε πολλές αμαρτίες. Η αντιδικτατορική δεξιά, με εξαίρεση τους κομμουνιστές, κατέληξε στο ΠΑΣΟΚ. Πολλοί σημαντικοί αγωνιστές, διανοούμενοι, εξαντλημένοι από το παρελθόν τους, συμβιβάστηκαν σε μια πιο άνετη ζωή και άρχισαν να υπερασπίζονται τον καπιταλισμό. Η κατάρρευση της Σοβιετικής Ένωσης επιτάχυνε αυτή τη διαδικασία.

Η ψυχολογία δεν είναι ασήμαντη παράμετρος, αλλά τώρα είναι η στιγμή που μια καθαρή, ριζοσπαστική πολιτική πρέπει να υπερβεί τον φόβο. Αν η κοινωνικοποίηση των υπηρεσιών κοινής ωφέλειας, για παράδειγμα, είναι απαραίτητη για να γίνει ανθρώπινη η ζωή της πλειοψηφίας των πολιτών, και νομίζω ότι είναι, τότε θα πρέπει να υποστηριχτεί ενάντια στη λεηλασία των ιδιωτικοποιήσεων.

Ποιος πρέπει να είναι ο ρόλος της Αριστεράς σήμερα;

Να ενωθεί απέναντι στον εχθρό. Να σταματήσει να πολεμά η μία αριστερή ομάδα την άλλη. Να συγκροτήσει ένα όσο το δυνατόν ευρύτερο μέτωπο απέναντι στις πολιτικές συνεργασίες που βάζουν τα συμφέροντα των τραπεζιτών πάνω από τα συμφέροντα του ίδιου του λαού τους. Αυτός είναι ο πρώτος και πιο σημαντικός στόχος.

Ο σεχταρισμός ήταν πάντα ανασταλτικός παράγοντας, αλλά σε αυτούς τους καιρούς είναι έγκλημα, και όχι μόνο στην Ελλάδα. Ο σεχταρισμός με ελληνικά χαρακτηριστικά δεν είναι ευχάριστο θέαμα.